

ΑΡΧΑΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

ΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΙ ΤΩΝ ΦΕΡΡΩΝ

Τὸ Παλάτι τοῦ αἵματος. Μία στρυφερὴ ἀδελφοκτονία. Ἀλέξανδρος ὁ Φερραῖος καὶ τὰ ἐγκλήματα τῶν. Ἡ τραγωδία τῆς δολοφονίας τοῦ. Ἡ ὠραία Θήβη καὶ οἱ τρεῖς συναρμῆται. Ὅπου ἕνας μαντρόσκυλος παίξει ρόλο σωματοφύλακος. Μία φοβερὴ σκηνή. Ἀντὶ ἐνὸς τυράννου, τρεῖς! Οἱ Φερραῖοι καὶ ὁ Βασιλεὺς Φίλιππος.

Ἡ πατὴρ τοῦ Πήγα τοῦ Φερραίου ὑπέβη καὶ στὴν ἀρχαιότητα ὀνομαστή. Ὁ λαὸς καὶ οἱ ἀρχόντες τῆς περνοῦν μέσα ἀπὸ τὴν ἱστορία μετ' γεγονότα δραματικά που ἔδωσαν θέματα σὲ ποιητὰς ἐπικούς καὶ δραματογράφους. Αὐτὸς ὁ Εὐρυπίδης, μετ' τὸ δράμα του «*Ἄλχις*» ἐξωντάνευσε ἐπάνω στὴ σκηνὴ τῆς συγγραμμικῆς ἱστορίας τῆς βασιλοπολείας αὐτῆς, κόρης τοῦ Πηλέα.

Ἄλλ' ἀπὸ τὸ 404 π.χ. ἀρχίζει κυρίως μιά σειρά ἀπὸ οικογενειαζὲς τραγωδίες πού μεταβάλλουν τὸν τόπο τῶν Φερρῶν σὲ θέατρο αἰμάτων καὶ φρίκης. Βασίλευς τῆς χώρας ἦτανε τότε ὁ Λυκόφρων, ὁ ὁποῖος πεθαίνει ξαγνικά καὶ μετ' θάνατο μυστηριώδη, ἀφ' ἡφ' ἑαυτοῦ ἐστὶ τὸ θρόνο στὸν πρωτότοκο γιό του Ἰάσονα. Ἄλλ' οἱ δύο ἀδελφοὶ του, ὁ Πολύδωρος καὶ ὁ Πολύφρων, δὲν ἀφίησαν τὸ νέο βασιλεὺς νὰ χαρῆ-χαλά-καλά τ' ἀγαθὰ τῆς βασιλείας καὶ ὁργανῶνουν συννομία ἐναντίον του. Μιά νύχτα λοιπὸν «ἐπτά νεανίσκοι» —λέει ὁ ἱστορικός— ὠλλισμένοι μετ' μαχαίρια, μπλαινὸν ἀπὸ μιά χρομὴ καταπλακτὴ στὸ θάλαμο του καὶ τὸν σκοτώνουν στὸ κρεββάτι του. Ἐπειτα οἱ συννομῆται ἀνακηρύσσουν διαδίκῃ τὴ Βασιλεία τῶν Φερρῶν.

Ἄλλ' ὁ Πολύφρων, εἰσέρχεται, φρίνεται, στενόχωρο τὸ θρόνο γιὰ τοὺς δύο καὶ ἀπομαρτίζει νὰ ξεμπερδεύῃ τὸν ἀδελφὸ του.

— Πάμε ὦς τὴν Λαίρσα, τὸ λέει, πού μᾶς προσκαλεῖ ὁ Βασίληας τῆς στοῦς Ἰπτικούς Ἀγώνες;

— Πάμε, ἀπαντᾷ πρόθυμα ὁ ἄλλος, πού ἦτανε καὶ ἐξαιρετικὰ φίλιππος, ἀγαπῶσε δὲ καὶ τὴς κόρες.

Στὸ δρόμο, σὲ μιά ἐρημία, ὁ Πολύφρων; ξεμπερδεύει τὸν Πολύδωρο καὶ ξαναγυρίζει στὰς Φερράς, ἀπολυτο; μονάρχης, λέγοντας διάφορα παραμύθια γιὰ τὸ θάνατο τῶν ἀδελφῶν του. Ὁ λαὸς ὅμως δὲν ἀρρεῖ νὰ μᾶθῃ τὴν ἀλήθεια καὶ βογγεῖ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοκτόνου, στὸν ὁποῖον ἀποτίδει ὅλες τὶς συμφορὰς του καὶ αὐτὴ τὴν καταστροφὴ τῶν σπαρτῶν ἀπὸ ἀτελείωτα σινγερα ἀκρίδων, ὡς ὄχη τῶν θεῶν!

Ὁ Πολύφρων, πού ἔχει πάρει κιὰ τὸν κατήφορο τοῦ ἐγκλήματος, γιὰ νὰ κλείσῃ τὰ στόματα τῶν ἀγανακτισμένων πολιτῶν, γίνεται τυράννος καὶ μετ' τοὺς δορυφόρους του δολοφονεῖ τοὺς καλλίτερους Φερραῖους, ἀζομῇ καὶ αὐτὸν τὸ γέρο-Πολυδάμαντα, πού τὸν σεβοτανε ὅλη ἡ πόλις γιὰ τὴ σοφία του καὶ τ' ἄσπρα μυαλάτου.

Τέλος ὁ δικτάτορος αὐτὸς βρίζεται τὸ μῦθος του: Ἔνας ἀπὸ τοὺς «ἐπτά νεανίσκοις» πού εἶπαμε παραπάνω, Ἀλέξανδρος τ' ὄνομά του, πού εἶχε λάβει μέρος στὴ δολοφονία τοῦ Ἰάσονος, ἀγανακτισμένος τάχα γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ τυράννου Πολυφρήμου, τὸν σκοτώνει καί... γίνεται αὐτὸς τυράννος, πολὺ χειρότερος.

Ἢ κατοπινῆ ζωῇ καὶ τὸ τέλος Ἀλεξάνδρου τοῦ Φερραίου εἶνε ἀρετὰ περιέργη. Ἄλλ' ἂς μεταφέρουμε πρώτα, ἀπὸ ἕναν παλιὸ ἱστορικό, τὸ χαρακτηριστικὸ του:

«Ὁ αἰμόβροδος αὐτὸς ἡγμῶν εἶχε πάθη χαμαρπῆ καὶ ἐλαττώματα ἀρετῆς. Εἶχε μόνον τὴν μαγίαν νὰ κωμεινῇ πόλεις, διὰ νὰ χορταίνῃ τὴν φιλαγοργίαν του καὶ τὴν ὄρεξιν τῶν ἡδονῶν καὶ τῆς ἀκολασίας.»

Κατ' ἴκνησε ἕνα στρατὸ ἀπὸ καθάρματα, ἐμπῆξε ἐπὶ κεφαλῆς του καὶ ἐξεστράτευσε ἐναντίον τῆς Σκοτίας... πόλεις συμμάχικης! Μπικε μέσα δολίως, ἐμάζεψε μετ' διάφορες προράσεις τοὺς πλουσιωτέρους κατοίκους, τοὺς κατέπαρε χ' ἔπειτα ἀλεηλάτησε τὰ πᾶντα τους. Φορτοφόρος λάφυρα, ἐξαναγύρισε στὰς Φερράς καὶ διέταξε μεγάλους πανηγυρισμοὺς γιὰ τὴ... νίκη! Ἔνας γέρος, θεοῦ τὸ κατ' ἠμέρα, ὁ Πολύφρων, ἐτόλμασε νὰ τὸν ἐλέγξῃ γιὰ τὰ κατορηγμήματά του, καὶ τὸ εὖ ὁ μιστ' ἄλλος αὐτὸς δικτάτορος εἰσέκωσε τὴ λόγην του καὶ διεπέτετο τὸ γέρο θεοῦ του! Σὺν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτὸ, μεθυσμένος ἀπὸ αἶμα ὁ Ἀλέξανδρος ἔφρασε τὴ λόγην μπροστὰ στὴ φρουρὰ του καὶ τὴν ἀνεκίρηνε «*Ἄ ὁ γ γ ἰ ε ρ η*», τὴν ἐστεφάνωσε, τῆς ἐπροσφερε θυσιῆς, ὡς πρὸς θεὸν, καὶ τὴν ὀνόμασε *Τ ὺ ζ η Ἄ γ ὰ ἠ ἰ...*

Ἄλλὰ τὰ ἐγκλήματα αὐτὰ ἐξήγειραν τὴ συνείδηση τῶν Θηβαίων, οἱ ὁποῖοι ἐνόησαν μετ' διάφορα Θεσσαλικά πληθῆ, ἐξεστράτευσαν ἐναντίον τοῦ Τυράννου, τὸν κατενίκησαν καὶ

τὸν ἀνάγκασαν νὰ πᾶσῃ τὶς ἐπιδρομῆς του καὶ νὰ τρυπήσῃ στὸ καβούκι του, δηλαδὴ μέσα στὰ τεῖχη τῶν Φερρῶν.

Ὁ ἥττημένος Ἀλέξανδρος γιὰ νὰ προλάβῃ κάθε ἰδέα ἐπαναστάσεως, ἐξεδίωκε ἐναντίον τῶν ὑπῆκοῦν του. Μετ' τὴν παραμικρὴ ὑπόψια κατεδίκασε σὲ θάνατο διαπραρεῖς πολίτες, καὶ μάλιστα μετ' σκληρὰ βασανιστήρια, δικτῆς τοῦ ἐφευρέσεως. Π.χ. ἔφαγγε τοὺς ἀνθρώπους ζωντανούς μέσα στὸν ἀέροστῆ ἢ τοὺς ἔντινε μετ' τομάρια ἀρκούδας ἢ ἀγριοχοῖνος, χ' ἔπειτα ἀπέλυε καταπάνω τοὺς τρομορροῦς σκύλους, γυμνασμένους σὲ τέτοιου εἴδους κινήγ, οἱ ὁποῖοι τοὺς καταέσθιζαν! Τὰ θεάματα αὐτὰ εὐχάριστοσαν τόσο πολὺ τὴν αἰσθησὴς του, ὥστε ἄφηνε στεναγμούς ἡδονῆς!

Ἐν τούτοις, κάποτε ὁ ἐκφυλὸς αὐτὸς δικτάτορος παρακολοῦθῆντας στὸ θέατρο τὴν «*Ἐκάρη*» τοῦ Εὐρυπίδου, συγκινήθηκε μετ' τὰ πᾶνηματα τῆς Ἀνδρομάχης καὶ δάκρυσε. Ἐπειδὴ ὅμως ἔβγαλε ἀπληροῦς ἀπὸ τοὺς δορυφόρους του, γιὰ νὰ ἀσθῆν τὴν ἐντύπωση πού ἔκανε ἡ ἀδυναμία του, διέταξε ἀμέσως χ' ἐκατατόμησαν πέντε ἀθώους πολίτες;

Ἐπειτ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ οἱ Φερραῖοι ζῶσαν μ' ἕνα παντοειδῆ χυλοκάφῃ, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀλεξάνδρους δὲν περνοῦσε καλλιτέρας: Ἡ ταραχὴ, ἡ δισυαμία, ὁ φόβος, δὲν τὸν ἀφίησαν ἡσυχ. Φανταζότανε διαρκῶς συννομῆσεις. Ὅνειρα φριχτὰ ἐτάραζαν τὸν ὕπνο του. Ἐνόμιζε ὅτι ὅλοι, ἀζομῇ καὶ αὐτοὶ οἱ σωματοφύλακες του, μελεῖοσαν τὸν ἀφανισμό του.

Τέλος ἀρχισε νὰ υποψιάζεται καὶ αὐτὴ τὴν γυναῖκα του, τὴν ὠραία Θήβη, πού τὴν ἀγαποῦσε μετ' τόσο θημιώδες πάθος, μετ' ὅσο τὴν ἐξήλενε. Ἐπειδὴ ὅμως φοβότανε ὅτι ἡ λατρετὴ τῶν Θηβῶν θὰ τὸν δολοφονοῦσε ἀπάνω στὸν ὕπνο του, ἐπένοησε ἕναν περιέργου τρόπου ἀσφαλείας:

Περνοῦσε τὴ νύχτα στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ Παλατιοῦ του, σ' ἕνα δωμάτιο ἀπέμεγε, τὸν ὁποῖον ἀνέβηνε ἀπὸ μιά σκελί, γυριστὴ σκάλα. Στὴν πόρτα του ἀγκυλωνοσε ἕνας τρομορροῦ μαντρόσκυλος, πού θὰ ἦταν δυσκόλο νὰ γλωσσοῖ κανεὶς ἀπὸ τὴς δονάρες του.

Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν, κάθε βράδι, ἐρχότανε νὰ κλεισθῇ ὁ Τύραννος. Δὲν εἶχε ἐμπιστοσύνη παρὰ στὸ δούλο του Ἐρμογένη—ἕνα ροιμάλιο Μακεδόνα— πού ἐπῆγγανε μπροστὰ κρατῶντας μετ' τὸ ἕνα χερὶ πυρὸς καὶ μετ' τὸ ἄλλο σπαθὶ γυμνὸ. Ὁ δούλος ἔμπαινε μέσα, ἐξήταξε καλά τὸ δωμάτιο, ἐβεβαίωσε τὸν κύριο του ὅτι δὲν ὑπῆρχε κανεὶς συννομῆτης, χ' ἔπειτα ὁ Ἀλέξανδρος τολμοῦσε νὰ μῆν μέσα. Πρῶτου ὅμως πλάγισῃ, ἐφρόντιζε ν' ἀπαρῶσθαι καλά τὴν πόρτα μετ' τεράστιο σιρῆτι.

Ἔνα πρωτῖ, οἱ Φερραῖοι ἐξῆλθισαν ἀπὸ χανῆρες χαριόσυνες, Ἀνθρώποι ἐτρέχαν στούς δρόμους φρονιάζοντας:

— Πέθανε! Πέθανε! Δὲ ζῆ πια ὁ Τύραννος!... Ἢ βασιλεία μάς τὸν ἐκόττωσε μετ' τὰ ἴδια τῆς τὰ χερά!...

Τρέψανε ἀμέσως στὸ Παλάτι, καὶ εἶδαν ἐκεῖ τὸ πτώμα τοῦ Ἀλεξάνδρου καταπαραγμῆνο, σφραγμένο. Μαζεύτανε λαὸς ἀπειροσ, ὁ ὁποῖος κλωστοπατοῦσε τὸ μυστὸ πτώμα, μετ' βρασιῆς, ἐνὸ ἄλλο τραγουδοῦσαν καὶ ζῆτοκραύζωνας τὴν ἠρωικὴ Βασιλεία.

Στὸ μεταξὺ κηλοφοροῦσαν διάφορες διαδόσεις. Ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι ἡ Θήβη ἀπεφάσισε τὴν πράξιν γιατί ἔμαθε ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἠθέλε νὰ τὴ χωρίσῃ. Ἄλλοι γιατί ὁ Ἀλέξανδρος ἐθανάτωσε ἕνα νεο Θεσσαλὸ πού ἡ Θήβη τὸν ἀγαποῦσε. Ἄλλοι ἐπέμεναν ὅτι ἡ δολοφονία ὠφειλετο σὲ συνεννόησιν τῆς Βασιλείας μετ' τὸ Θηβαῖο στρατηγὸ Πηλοπίδα, ὁ ὁποῖος εἶχε πέσει πρὸ καιροῦ αἰχμάλωτος, σὴν χερίμα τοῦ Τυράννου τῶν Φερρῶν.

Ἐλέγανε λοιπὸν ὅτι ὁ Πηλοπίδας εἶχε ρθεῖ ἀπὸ τὸ δεσποτικὸν σὲ μυστικὴ ἀνταπόκριση μετ' τὴ Βασίλισσα καὶ τὴν παρανομοῦσε νὰ φημιθῇ ὅτι εἶναι κόρη τοῦ Ἰάσονα καὶ νὰ δευχτῇ ἅσια τῆς λαμπρῆς γενιάς τῆς, ἐλευθερονοώντας τὴν Πατρίδα τῆς ἀπὸ τὴν ἀτιμωτικὴν τρομοκρατία καὶ τὸν ἐαυτοῦ τῆς ἀπὸ ἕνα τέρας.

Τὸ βέβαο εἶναι ὅτι ἡ Θήβη ἦτανε μανιασμένη γιὰ διάφορες προσωπικὲς προσβολὰς πού τῆς ἔκανε ὁ ἄντρας τῆς καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ξεμπερδεύῃ. Διψῶντας ἐκδίκηση, εἶδοποιε τοὺς τρεῖς ἀδερφοὺς τῆς Λυκόφρωνος, Τσιφονο καὶ Πειθῆλαο, ὅτι ὁ ἄντρας

ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ

Τό άρχιπέλαγος τοῦ Σολομόντος πού άνήκει στήν Ἀγγλία, εἶνε ένας περιεργότατος τόπος.

Ἐχει κροκοδείλιους τοῦ γλυκοῦ νεροῦ καί κροκοδείλιους τῆς θαλάσσης, ἔχει καί σαρανταποδαροῦσες, τῶν ὁσίων τά θαγκώματα εἶνε θανατηφόρα.

Τό ἔδαφος τοῦ ὁμοῦ εἶνε πολύ γόνιμο καί γι' αὐτό ἔχουν συγκεντρωθῆ ἔκει πολλοί Εὐρωπαῖοι ἀποικοί.

Ἐνας ἀπό αὐτούς καταδικάσθηκε πρό ἡμερῶν εἰς θάνατον, γιά τήν ἔξη; ἀπίστευτη αἰτία. Διατηροῦσε ἕνα μικρό ἐργοστάσιον, καί ἔδημοσίευσε στίς Ἀγγλικῆς ἑφημερίδες εἰδοποιήσιν, μέ τήν ὁποίαν ἔγυρνε ἀρχιεργάτας μέ μισθό γλιών λιρῶν τὸ χρόνο.

Ἐπογγήριον συνέρρευσαν πολλοί. Ὁ κύριος Τζῶν Μόσκ, ἔτσι λεγότανε ὁ ἐργοστασιαρχῆς, ἔζητοῦσε ἀπ' τὸν καθένα μιά μικρὴ ἐγγύση 100 λιρῶν, προωρισμένη γιά τὸν ἔξασφαλίση διὰ τὸ ἀρχιεργάτη; τοῦ δὲν θά ἔβρυνε πρὶν περάσει ἕνας χρόνος.

Τὴν ἄλλη μέρα ὡς τόσο ὁ ἀρχιεργάτης πού ἐπροσλαμβάνετο δὲν ἐβρίνετο πειά.

Ὅταν ἐξηρανίσθη καί ὁ εἰκοστὸς ἔβρομος ἀρχιεργάτης, κάτ' ἐπὶ τέλος ἄρχισε νὰ ἵποταξέται ἡ ἀστυνομία. Ἐνας ντέκετιβ ἔπαιξε τὸ ρόλο ἀρχιεργάτου καί τὴ νομίζεσε διὰ ἀνεκάλυψη;

Ὁ θαμιστός μικροεργοστασιαρχῆς ἔκρυψε στὸ στρώμα τοῦ ἀρχιεργάτου μιά δηλητηριώδη σαρανταποδαροῦσα πού τὸν ἔδραγκανε τὴ νύχτα κ' ἔτσι ἐπέθανε.

Μέ τὴν περιεργὴν αὐτὴ μέθοδο, ἀπῆλλάσσετε ἀπὸ τοὺς ἀρχιεργάτας καί κέρδιζε τίς 100 λιρῆς.

Ἄν τὸν ἄρταν ὡς τὸ τέλος ἤσυχο, σήμερον θά ἦτο πολυεκατομμυριόχος, ἴσως δὲ καί μέγας εὐεργέτης τοῦ τόπου του!

τῆς ἀπερίσσεσε τὸ θάνατό τους καί τότε ἐβρίσθησαν ἔκεινοι νὰ τὸν ἔμπερδῶνουν προηρίτερα.

Τὴν παρामीν τῆς ὡρισμένης; γιά τὸ φόνο ἡμέρας, ἡ Θῆβη ἔκρυψε ἀπὸ νορῆς τοὺς τρεῖς ἀδερφοῦς τῆς στοῦ Παλάτι. Ἐπειτα, στὸ δεικνο, ἐφρόντισε νὰ μεθίσθῃ τὸν ἄντρα τῆς κερώντας τὸν με διάφορα γάδια, δυνατὰ κρσάσι, φερμένα ἀπὸ τὴ Σάμο καί τὴν Κύπρο. Ὁ Ἀλέξανδρος ζυλιστῆζε καί ἀκουμπώντας στὸν ὄμο τῆς γυναικας του, εἶπνε γὰ κοιμηθῆ.

Ὅταν ἡ Θῆβη εἶδε ὅτι τὸν ἔπρσε ὁ ἕννος, ἐβγήκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο καί διέταξε τὸν Ἐρμιόγεγν νὰ πάρῃ τὸ σκόλο, γιὰτὶ ὁ Βασιλῆς θέλει νὰ κοιμηθῆ μέ ἡσυχία. Ἐπειτα, ἡ πονηρὴ γυναικα ἔστρωσε τὴ σκάκι μέ παχύν τῆσθα, γιά νὰ μὴν ἀκουσθοῦν τὸν βήματα τὸν συνομοτῶν καί εἶπνε γὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἀδελφοῦς τῆς ὅτι ἦταν καιρός.

Οἱ τρεῖς συνομοτῆται, ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ τὴ Βασίλισσα, ἦσαν καί σπῆθησαν. Μέ γυνιά τὰ σπαθιά, μπροστὰ στὸ θάλαμο τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἡ Θῆβη ἄνοιξε ἀθόρῳβα τὴν πόρτα, μπῆκε μέσα, ἔξεκρῆμασε ἀπὸ τὸν τοῖχο τὸ σπαθί τοῦ Τυράννου, καί τὸ ἔδειξε στοὺς ἀδερφοῦς τῆς, ὡς σημείον ὅτι ἔκεινοι ἐνομιότανε. Μ' ἐκπληξῆ τῆς ὁμοῦ ἡ Θῆβη ἀντελήθηθη ὅτι οἱ ἀδελφοῦ τῆς εἶχαν; κρυβεθῆ ἀπὸ ἔσφαγκιὰ δειλιά καί δίστασαν νὰ μποῖν μέσα. Τότε ἡ τρομερὴ γυναικα ἀγρίεψε, καί ἄρχισε νὰ τοὺς βρίζῃ καί νὰ ὀρκίζεται στοὺς θεοὺς ὅτι ἂν δὲν προβοῦν ἀμέσως στήν πορῆ, θά ἔξυνησῃ τὸν Ἀλέξανδρο καί θά τοὺς καταγγεῖλῃ ὡς συνομοτῆται!...

— Ἐμπρός; λοιπόν, τοὺς εἶπνε, γιὰτὶ ἀλλοιωτικῶς εἶστε γαμένιοι!... Τότε πιά, ἀπὸ φόρο καί ἀπὸ ντροπῆ οἱ τρεῖς συνομοτῆται ἀκολοῦθησαν τὴν ἀδερφὴ τους ἡ ὁποία, κρατώντας λῆχνο, τοὺς ὠδήγησε στὸ κρεββάτι. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐξακολουθοῦσε νὰ βρίζεται βυθισμένος στὸν ἕννο τὸν μεθυσμένου. Ὁ Πειθόλαος ἄρπαξε τὰ πόδια τοῦ Τυράννου καί τὰ κρατοῖσε σφιχτῶ, ὁ Λυκόφρων τὰ χεῖρα του, ὁ δὲ Τισόφρον; τὸν ἔπασε ἀπὸ τὰ μαλλιά καί ἀναποδογυρίζοντα; τὸ κεφάλι τοῦ τὸν ἔσφαξε!...

Οἱ Φεραῖοι ἀνέπνευσαν ἄλλ' ὄχι γιά πολὺν καιρό. Οἱ τρεῖς συνομοτῆται διαμοιράσθηκαν μετῴσθῃ τὴν ἡγεμονικὴ ἔξουσία, κ' ἔτσι οἱ δυστυχεῖς Φεραῖοι, ἄντις γιά ἕναν Τυράννο, ἀπέχτησαν τρεῖς! Καί τρῶβῆσαν τόσα βάσανα, ὡστε ὕστερα ἀπὸ κάμποσον καιρό ἀναγκάστηκαν νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴ Βασίλεια τῆς Μακεδονίας Φίλιππο νὰ τοὺς λυπηθῆ καί τοὺς ἐλευθερώσῃ. Ὁ Φίλιππος ὠδήγησε τὰ στρατεύματά του στὰς Φεράς, καί κατέλυσε τὴν τριπλὴ αὐτὴ τυραννικὴ βασιλεία τῆς ἀδικίας καί τοῦ αἵματος.

Ἐἰστορικόσ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΠΑΛΗΝΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ἘἘ Βολταῖρος; γιά τὰ κακὰ ἔργα. Ὁ καφῆς ὡς φάρμακον κατὰ τῆς θλίψεως. Ὁ κατάδικος καί ὁ θάνατος. Ὁ κ. Ντέ Γκικνερῆν ἀγορεύει!.. Ὁ Μιραμπῶ καί ἡ εὐγένεια.

Κάποιοι δραματικῶς συγγραφεῖς ἐπῆγε μιά μέρα στὸν Βολταῖρο μιά τραγωδία τοῦ γιά νὰ τὴν διαβάσῃ καί νὰ τοῦ πῆ τὴ γνώμη του. Ὁ Βολταῖρος ἀφροῦ τὴν εἰδιβάσσε προσεκτικῶς τὴν ἄφησε πάνω στὸ τραπέζι καί εἶπε στὸν συγγραφέα τῆς.

— Τὸ δυσκολώτερο, ζυεῖτε, δὲν εἶνε νὰ γράψῃ κανεῖς μιά τέτοια τραγωδία... ἀλλὰ νὰ τὴν... διαβάσῃ!...

ἘἘ καφῆς, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πυρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, δὲν ἦταν τόσο πολὺ διαδεδομένος, ὅσο εἶνε σῆμερα. Ὁ Σαῶ-Ἐρβεμόν, στὰ Ἀπομνημονεῦματά του, γράφει σχετικῶς τὰ ἔξης:

ἘἘ Ἡ σοκολάτα, τὸ τοῖά καί ὁ καφῆς εἶνε πολὺ τῆς μόδας, τῶρα τελευταία. Μεγαλυτέρα γρῆσις ὁμοῦ γίνεται τοῦ καφῆ, γιὰτι καθὸς λέν, εἶνε θανάσιμο γιαιτικό ἔναντιον τῆς θλίψεως! Πρό ὀλίγου καιροῦ, π.χ., μιά γνωστὴ κυρία τῆς ἀριστοκρατίας, μαθαίνοντας ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς εἶχε σκοτωθεῖ στὸν πόλεμο ἄρρισε νὰ κραυγάζῃ κλαίγοντας καί θρηνώντας:

— Ὁχ! ἡ δυστυχισμένη ἐγὼ!... Τὴ δυστύχημα μοῦ μελλόταν νὰ πάθω!... Γρηγορά! Νὰ μοῦ φέρουν καφέ!...

Τῆς φῆραν, πράγματι, καφέ, καί... παρηγορήθηκεν ἀμέσως!...

— Ἐνας ἱταλὸς ἐγκληματίας εἶχε καταδικασθεῖ κάποτε εἰς τὸν δι' ἀγρόνης θάνατον. Ὅταν δὲ ἐφῆσσε ἡ στιγμή τῆς ἐκτελέσεως, κατελήθη ἀπὸ μεγάλο τρομό... Τότε ὁ παπάς; τοῦ τὸν συνόδεψε γιά νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, τοῦ εἶπε:

— Τὴ κάνεις ἐτσι, καμῖνε;... Καί ποῖς δὲν πεθαίνει;... Καί οἱ βασιληάδες καί οἱ πάπο ὑποκύπτουν κ' αὐτοῖ στὸ μοιραῖον τέλος... — Ναι, ἀπήνητησεν ὁ κατάδικος, ὄχι ὁμοῦ;... δι' ἀπαγονησμοῦ!...

ἘἘ κ. ντέ Γκικνερῆν, πρόεδρος τοῦ Βουλευτηρίου τῆς Τουλούζης, ἦταν πραγματικῶς σοφός, δίκαιος καί μορφωμένος ὑπερβολικῶς, ἀλλὰ συγχρόνος; καί πολὺ νευρικός; καί οὐζῶθμος.

Μιά μέρα, εὐρισκόμενος στήν Ἀκαδημία τῆς Τουλούζης, τῆς ὁποίας ἦταν μέλος, ἀνήγγειλεν ὅτι θά εἰδιβάσεν ἕνα λόγο τοῦ «περὶ καλοσύνης» καί ἄρχεσεν ὡς ἔξης:

— Κύριοι, ἡ καλοσύνη... Κλείσετε αὐτὴ τὴν πόρτα... Κύριοι, ἡ καλοσύνη εἶνε μιά... Ὅθ κλείσετε, τέλος πάντων, αὐτὴ τὴν πόρτα, ναι ἡ ὄχι;... Ἡ καλοσύνη εἶκα, κύριοι, εἶνε μιά ἀρετῆ... Που νὰ πάρῃ ὁ διάολος, δὲν θά τσακιστῆ κανένας νὰ κλείσῃ αὐτὴ τὴν πόρτα;

ἘἘ Μιραμπῶ, ὁ περίφημος αὐτὸς πρωτεργάτης τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, γυρίζοντας στὸ σπίτι του μετὰ μιά συνεδρίαση τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, κατὰ τὴν ὁποία εἶχε ψηφισθῆ ἡ κατάργησις τὸν τίτλων εὐγενείας, βρῆκε ἐκεῖ τὸν νεαρὸ δικηγόρο Ντιβεριέ, ἐπιστὸ τοῦ φίλο, νὰ τὸν περιμένῃ.

— Φίλε μου, τοῦ εἶπε μέ ἀπερίγραπτον ἐνθουσιασμό. ἘἘ ἄπονε τὸ βράδυ συντελεσθῆ ἕνα σπουδαῖο γεγονός; Καταργήσαμε ὁλοὺς τοὺς τίτλους εὐγενείας, ἐθυσάσαμε δη τὴν ἀριστοκρατικότητά μας στὸν βωμὸ τῆς πατριδοῦ!

ἘἘ Ἐνὰ μιλῶσε καί χειρονομῶσε, μπῆκε μέσα στὸν λουτήρα του καί βῆρεξέ τὸ δάχτυλό του στὸ νερὸ τοῦ μπάνιου.

Τὸ νερὸ ἦταν παγωμένο. Ὁ Μιραμπῶ, θυμωμένος, ἐσῆιμανε νευρικῶς τὸ κουδοῦνι. Ὁ καμαριέρης; του, ὁ ὁποῖος εἶχε πληροπορηθῆ ἐν τῷ μεταξῷ τὸ σπουδαῖο γεγονός; τῆς ἡμέρας, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ. Ὁ Μιραμπῶ τοῦ ἔκαμε τότε παρατηρήσει; γιά τὸ νερὸ.

— Καὶδῶς κύριε, τοῦ ἀπήνητησεν ὁ καμαριέρης; δικαιολογούμενος, ἡ θερμοκρασία του εἶνε ἡ ἴδια ὡσας γδῆς.

— ἘἘ Κύριε!... ἐλεπς; οὐφλαῖεν ἔξω φρενῶν ὁ Μιραμπῶ. Γιά κῶπασε δῶ, παληάνθρωπε!...

Κι' ἀρπάζοντάς τὸν ἀπὸ τ' αὐτὸ τοῦ βούτηξε τὸ κεφάλι μέσα στὸ νερὸ τοῦ μπάνιου, λέγοντάς του:

— Φαντάζομαι ὅτι δὲν ἔπασα ἀπὸ τοῦ νὰ εἶμαι «κύριος κόμης» γιά σένα παληάνθρωπε!...